

15.9.2010

ELINTARVIKENEUVOTTELUKUNTA**Aika** 10.9.2010 klo 9.00-11.00**Paikka** Maa- ja metsätalousministeriö

Osallistujat	Niemi Veli-Mikko	puheenjohtaja
	Hartikainen Tarja	jäsen
	Hielm Sebastian	asiantuntija
	Hyysalo Katri	varajäsen
	Mannonen Leena	jäsen
	Marniemi Annikka	jäsen
	Niemi Elisa	jäsen
	Pesonen Susanna	jäsen
	Piesala Elisa	varajäsen
	Sarlio-Lähteenkorva Sirpa	jäsen
	Satuli Heli	jäsen
	Suojala Leena	jäsen
	Söderström Merja	varajäsen
	Tammivuori Kristian	jäsen
	Voutilainen Pekka	jäsen
	Haikonen Anne	pääsihteeri

1 Kokouksen avaus

Neuvottelukunnan puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Valtioneuvosto asetti 27.5.2010 elintarvikeneuvottelukunnan 1.6.2010-31.5.2013 väli-seksi toimikaudeksi. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii elintarviketurvallisuusjoh-taja Veli-Mikko Niemi/MMM ja varapuheenjohtajana kaupallinen neuvos Leena Manno-nen/MMM.

2 Työjärjestys

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen neuvottelukunnan 26.5.2010 pidetyn viimeisen kokouksen pöytä-kirja.

4 Neuvottelukunnan järjestäytyminen

Jaettiin tiedoksi elintarvikeneuvottelukunnasta annettu valtioneuvoston asetus 201/2010. Asetuksen 3 §:n mukaan neuvottelukunnan pääsihteerin määrää maa- ja metsätalousministeriö. Todettiin, että neuvottelukunnan sivutoimisen pääsihteerin tehtä-vät kuuluvat neuvotteleva virkamies Anne Haikosen/MMM virkatehtäviin.

Asetuksen 201/2010 3 §:n mukaisesti neuvottelukunta päätti ottaa sivutoimiseksi sihtee-rikseen ylitarkasta Anna Lemströmin/MMM.

Asetuksen 201/2010 3 §:n 4 momentin mukaan neuvottelukunta voi asettaa asiantunti-jaelimiä käsittelemään neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia asioita. Merkittiin tiedoksi ehdotus elintarvikeneuvottelukunnan asiantuntijaryhmiksi ja niiden kokoonpanoksi toi-mikaudelle 2010-2013. Päätettiin muodostaa uusi liha ja lihantarkastus - asiantuntijaryhmä.

5 Elintarvikelain uudistaminen

Sebastian Hielm/MMM esitteli ehdotuksen elintarvikelain muuttamiseksi. Ehdotus oli alkukesästä laajalla lausuntokierroksella ja ehdotusta on muokattu saatujen lausuntojen pohjalta. Lainmuutoksen keskeinen tavoite on elintarvikealan toimijoiden hallinnollisen taakan vähentäminen. Nykyinen elintarvikehuoneistojen laaja hyväksymisvelvoite on kansallinen ratkaisu. Menettelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tulevaisuudessa hyväksymismenettelyn piiriin kuuluisivat ainoastaan ne elintarvikehuoneistot, joilta EU:n hygienialainsäädäntö edellyttää hyväksymistä laitokseksi. Muut toimijat (n. 97 %) tekisivät ilmoituksen elintarvikehuoneistosta. Myös laitoshyväksynnän piiriin kuuluvien elintarvikehuoneistojen osalta hyödynnettäisiin nykyistä laajemmin EU-lainsäädännön mahdollistama paikallisen ja pienimuotoisen toiminnan valvonnan joustavuus. Elintarvikealan toiminta, jota ei harjoiteta ammattimaisesti eikä laajamittaisesti, jäisi ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle. Näiden uusien käytäntöjen myötä elintarvikevalvonnan resurssi siirtyisi ennakoivalvonnasta varsinaisen toiminnan valvontaan.

Omavalvontavelvoitteesta säädettäisiin edelleen lain tasolla, mutta omavalvontasuunnitelmien hyväksymisestä luovuttaisiin. Kaikki elintarvikealan toimijat velvoitettaisiin julkistamaan elintarvikevalvontaviranomaisen antama tarkastuskertomus. Evira järjestää valvontatietojen julkistamista koskevan pilottihankkeen kuudessa kunnassa. Valvontatietojen julkistamista koskevaa vaatimusta alettaisiin soveltaa aikaisintaan vuonna 2010. Hygieniosaamisvelvoite laajenisi koskemaan kaikkia hyväksytyssä tai ilmoitetussa elintarvikehuoneistossa työskenteleviä, pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsitteleviä henkilöitä. Tälle uudelle vaatimukselle esitetään kolmen vuoden siirtymäaikaa.

Luonnonvaraisen riistan lihan osalta oli tarkoitus luopua ns. lahtivajakäytännöstä ja samalla sallia luonnonvaraisten hirvieläinten lihan toimittaminen vähittäismyyntiin ilman lihantarkastusta. Koska ehdotuksia kritisoitiin runsaasti lausuntokierroksella, asia päätettiin siirtää käsiteltäväksi lihantarkastuksen uudistamista koskevan hankkeen yhteydessä.

Ilmoitus- ja hyväksymismenettelyn sisällöstä sekä pienimuotoisen ja vähäriskisen toiminnan määrittelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Neuvottelukunta suhtautui lähtökohtaisesti painopisteen siirtämistä ilmoitusmenettelyyn samoin kuin alkutuotantopaikkailmoituksen yhteydessä ilmoitettavien toimintojen laajentamista. Elintarvikehuoneistoa koskevan ilmoituksen käsittelystä perittävän maksun osalta todettiin, että maksujen tulee olla kohtuullisia eikä perintä saa muodostua liian byrokraattiseksi. Valvontatietojen julkistamisvelvoitteen laajentaminen kaikkiin elintarvikehuoneistoihin herätti jonkin verran keskustelua.

Hallituksen esitys elintarvikelain muuttamisesta on tarkoitus toimittaa eduskunnan käsiteltäväksi lokakuun lopussa. Luonnos elintarvikevalvonnasta annettavaksi valtioneuvoston asetukseksi on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle samaan aikaan. Laitosasetuksen muutosehdotus lähtee lausuntokierrokselle lähiaikoina.

6 Kansallinen toiminta

Annikka Marniemi/SKL kertoi, että kansalliset kuluttajajärjestöt (Suomen Kuluttajaliitto ja Kuluttajat-Konsumenterna) tullaan yhdistämään syksyn aikana.

Elisa Niemi/Luomuliitto kertoi, että 9.9.2010 julkistetusta Luomutieto-raportista, jossa selvitetään mm. luomuyhteistyön laajentamismahdollisuuksia sekä Finfood-Luomun toimintojen järjestämistä jatkossa.

Elisa Piesala/ETL kertoi, että makeisveroa koskeva VM:n esitys on herättänyt paljon keskustelua elintarviketeollisuuden piirissä. Piesala totesi myös, että talousveden valvonnassa on edelleen ongelmakohtia, koska vesihuoltolainsäädäntö ja elintarvikelainsäädäntö eivät ole linjassa keskenään. Veli-Mikko Niemi totesi, että parhaillaan neuvotellaan talousveden valvonnan ohjauksen siirtämistä Eviraan.

Katri Hyysalo/TLAB kertoi kasvipiperäisiä riskielintarvikkeiden ja -rehujen valvontaa koskevan asetuksen (EY) N:o 609/2009 osalta, että Kypros ja Malta ovat saaneet erivapauden tehdä tarkastuksia maahantuojan varastossa. Hyysalo kertoi myös, että tullilaboratorio vahvistaa laitekantaansa ja sen myötä nopeuttaa eräitä tutkimuksia.

Tarja Hartikainen/Kuntaliitto kertoi, että kuntalain uudistus on käynnistynyt, mutta työ tulee kestäämään useita vuosia. Hartikainen kertoi myös, että palvelulain soveltamista koskeva yleiskirje on lähetetty kunnille.

Kristian Tammivuori/TEM kertoi, että hallituksen esitys kuluttajaturvallisuuslaiksi on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Tammivuori kertoi myös tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvien ongelmien selvittelyjärjestelmästä (Solvit) ja totesi, että käsittelyssä on ollut vain hyvin harvoja elintarvikkeita koskevia kysymyksiä.

Merja Söderström/PTY kertoi kaupan pilottihankkeesta, joka koskee sähköisten tietojärjestelmien yhteensovittamista. Hanke on tällä hetkellä lepovaiheessa, koska odotetaan tarkempaa tietoa valmisteilla olevan elintarvikelain muutoksen vaikutuksista. Söderström kertoi, että hankintayhtiöt kokevat luomulainsäädännön vaatimukset varsin tiukoiksi. Kalastuspolitiikkalainsäädäntö tuo jäljitettävyyteen aiempaa tiukempia vaatimuksia.

Heli Satuli/MaRa kertoi selvityksestä, jonka mukaan ravintolaruoan arvoisäveron alenuksesta 80 % on siirtynyt kuluttajahintoihin. Satuli kertoi myös, että horeca-sektorin omavalvontaohjetta muokataan parhaillaan käyttäjystävällisemmäksi.

Susanna Pesonen/Evira kertoi, että Eviran nettisivuja on kehitetty asiakaslähtöisesti ja uudet sivut avataan 30.9.2010. Risk Sherif-järjestelmää kehitetään edelleen.

Sirpa Sarlio-Lähteenkorva kertoi Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosituksina annetuista ikääntyneiden ravitsemussuosituksista ja ravitsemushoitosuosituksesta. Joukkoruokailusuosituksissa on nostettu hygienian rinnalle ruoan ravitsemuksellinen laatu. Opiskelijoiden ravitsemussuositukset on valmisteltu Kelan johdolla. Sarlio-Lähteenkorva kertoi myös Valtion ravitsemusneuvottelukunnan valmistelemista D-vitamiinitäydentämisestä koskevista suosituksista.

Veli-Mikko Niemi kertoi, että valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta annetaan eduskunnalle lähiaikoina.

7 Euroopan Unioni

Elintarvikeketju ja eläinten terveys –pysyvä komitea

Merkittiin tiedoksi kokousraportit seuraavista pysyvän komitean kokouksista:

- biologinen turvallisuus 20.5.2010
- yleinen elintarvikelaki 12.7.2010

Muuntogeeniset elintarvikkeet - tilannekatsaus

Leena Mannonen/MMM kertoi komission tiedonannosta, jonka mukaan EU-lainsäädäntöä on tarkoitus muuttaa niin, että kansallisesti voidaan rajoittaa GM-kasvien viljelyä. Mannonen totesi, että komission aloite on saanut ristiriitaisen vastaanoton jä-

senvaltioiden keskuudessa. Ilman yhteisesti sovittuja kriteereitä toiminnan arvioidaan olevan varsin ennakoimatonta.

Mannonen kertoi myös, että komission tilannekatsauksia GM-lainsäädännön toimivuudesta ja kehittämistarpeista odotetaan kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Muut ajankohtaiset EU-asiat

Leena Mannonen/MMM kertoi, että uuselinvarvikeasetuksen uudistaminen on yhteispäättösmenettelyn toisessa käsittelyssä ja menossa sovitteluun. Vaikeimpia kysymyksiä ovat kloonaukset, nanoteknologia sekä EU:n ulkopuolelta tulevien uuselinvarvikkeiden turvallisuuden arviointi.

8 Codex Alimentarius

Merkittiin tiedoksi kokousraportti Codex Alimentarius komission kokouksesta (5.-10.7.2010, Sveitsi).

Merkittiin tiedoksi seuraavat tulevat kokoukset:

- FAO/WHO Euroopan koordinoiva komitea CCEURO (5-8.10.2010, Puola): Suomi ei osallistu
- Antimikrobiresistenssi Task Force CTFAMR (18-22.10.2010, Korean Tasavalta): Henriette Helin-Soilevaara/MMM
- Prosessoitujen hedelmien ja vihannesten komitea CCPFV (25-29.10.2010, Indonesia): Suomi ei osallistu
- Ravitsemus- ja erityisruokavaliointikomitea CCNFSDU (1-5.11.2010, Chile): Sirpa Sarlio-Lähteenkorva/STM
- Hygieniakomitea CCFH (29.11.-3.12.2010, Uganda): Sebastian Hielm/MMM.

9 Muut kansainväliset asiat

10 Muut asiat

Neuvottelukunnan kokouksissa käsiteltäviksi teemoiksi ehdotettiin mm. seuraavia:

- vesilainsäädäntö ja -huolto
- luomulainsäädäntö ja -valvonta
- kuluttaja-asiat
- elintarviketurvallisuusselonteon toimeenpano
- alkuperämerkinnät ja jäljitettävyys
- ravitsemuksellinen riskinhallinta
- laboratoriotoinnot/analytiikka
- Codex- ja SPS-kysymykset.

11 Seuraava kokous

Neuvottelukunnan seuraavat kokoukset pidetään **29.10.2010 klo 9.00** ja **17.12.2010 klo 9.00**.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00

Veli-Mikko Niemi
puheenjohtaja

Anne Haikonen
pääsihteeri